

در رساله‌های امام صادق علیه السلام

المنطق

یقینیات

جلسه ۱۳۹

استاد فرخی

قضایای یقینیه:

۱- نظریه: (لزوما به بدیهیات منتهی می شوند)

۲- بدیهیه: اولیات؛ مشاهدات؛ تجربیات؛ متواترات؛ حدسیات؛ فطریات.

اولیات:

قضایایی که ذاتا مورد تصدیق عقل هستند: (الكل اعظم من الجزء یا النقیضان لا یجتمعان)

نکته: اولیات گاهی نزد عقل واضح و روشن هستند مانند دو مثال بالا و گاهی نزد برخی پوشیده و مخفی است مانند: "الوجود موجود".

محمولات قضایا

محمولات قضایا در مقایسه با موضوعات خود، مختلف هستند. «محمول بالضمیمه» و «خارج

محمول» دو دسته مختلف از محمولات هستند.

خارج محمول:

محمولی است که از ذات موضوع انتزاع می شود و به همین جهت برای اسناد آن به موضوع،

نیازی به انضمام امری بیرونی به ذات موضوع نیست.

محمول بالضمیمه :

محمولی است که از مقام ذات موضوع انتزاع نشده و از همین رو تا وقتی خصوصیتی زاید بر

ذات به ذات ضمیمه نشود انتزاع این وصف از آن ذات و حمل آن بر ذات ممکن نیست.

مانند: حمل ایض بر جسم در: «الجسم ایض» که بعد از انضمام بیاض به جسم و اتصاف جسم

به بیاض، عنوان اشتقاقی ایض به آن قابل استناد است.

امام صادقؑ آنلاؤن مدرسه

محمول ذاتی (در یکی از کاربردهایش) مترادف خارج محمول، و مقابل محمول بالضمیمه
است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv